

Introdución

Cumprindo o mandato estatutario, que establece que o reitor debe render contas ante o Claustro cunha memoria anual de xestión, presento nas páxinas que seguen a correspondente ao ano 2024. Como en ocasións anteriores, xunto cos cadros que reflicten a actividade da comunidade universitaria, incluimos un texto introdutorio, analítico e explicativo que pretende facilitar a contextualización dos datos aquí recollidos.

■ OFERTA ACADÉMICA

Na actualidade, a Universidade da Coruña conta cunha oferta docente consolidada, renovada e preparada para dar resposta con garantía ás necesidades e aos requirimentos presentes e para afrontar os futuros. A UDC está en condicións de desempeñar un papel decisivo na acción educativa e cultural que demande a sociedade. Bo exemplo disto son as titulacións de grao, implantadas nos últimos cursos, algunhas pioneiras no Sistema Universitario de Galicia (SUG) e no Sistema Universitario Español polas competencias que lle outorgan ao estudantado, polo seu modelo organizativo, polas metodoloxías empregadas e pola súa vinculación á contorna socioeconómica do territorio. Por todo iso, e polas súas características diferenciadas, moitas das titulacións da UDC están a se consolidar como un referente educativo, tanto dentro do sistema universitario galego como a nivel estatal.

No curso 2024-25, a Universidade da Coruña ofertou 43 graos nas diferentes ramas e ámbitos de coñecemento, 7 programas de simultaneidade e 2 graos abertos. Algunhas das titulacións que conforman o catálogo de graos da UDC son únicas no Sistema Universitario Ga-

lego. Cómpre destacar, ademais, a concesión do Selo de Grao de Excelencia por parte da Xunta de Galicia aos graos en Enxeñaría Informática e Fisioterapia, un recoñecemento á súa calidade académica. A oferta de másteres universitarios combina especialización, visión global e innovación. Trátase dunha oferta ampla e equilibrada, con 65 propostas pertencentes a distintas ramas e ámbitos de coñecemento. Neste curso comezaron a se impartir 2 novos másteres interuniversitarios: Biofabricación e Internet das Cousas - IoT e un máster oficial propio: Tecnoloxía Téxtil e Moda Sustentable; mentres que se suprimiu da oferta o Máster en Materiais Complexos: Análise Térmica e Reoloxía. Así mesmo, é importante salientar que a calidade dos másteres da UDC se viu novamente recoñecida pola concesión do Selo de Máster Universitario Excelente ao Máster en Dirección e Administración de Empresas, na quinta convocatoria desta distinción outorgada pola Xunta de Galicia. Con esta nova distinción, a UDC consolídase como a universidade do Sistema Universitario Galego con maior número de selos de excelencia, ao contar con nove dos catorce concedidos até o momento.

Canto á evolución da matrícula nas diferentes titulacións da UDC mantívose en cifras similares ás do curso anterior. O número de estudantes de grao experimentou un curso máis un lixeiro ascenso ao pasar de 13 746 matriculados/as no curso 2023-24 a 13 915 no 2024-25. No caso do máster, tras pequenas diminucións nos dous últimos cursos, a matrícula aumentou de novo no 2024-25 e acadou os 2 352 estudantes, a cifra máis elevada rexistrada ata o momento. Esta evolución confirma a tendencia de crecemento sostido da última década, cun incremento acumulado próximo ao 50 % respecto ao curso 2014-15.

Estamos, pois, nunha fase de consolidación da estrutura completa das titulacións. O desenvolvemento pleno desta nova estrutura fai necesaria a actualización das súas normativas académicas, co obxectivo de adaptarse ás necesidades organizativas e de recursos dos centros, á protección dos dereitos do estudantado, así como aos cambios introducidos pola lexislación estatal e autonómica. Neste contexto, destaca a posta en marcha da nova normativa que regula a modalidade docente dos estudos de grao e máster, destinada a definir os aspectos diferenciadores das titulacións presenciais, híbridas e virtuais; así como a aprobación da normativa de progresión e permanencia do estudantado, orientada a responder ás demandas da sociedade actual. Estas medidas enmárcanse no esforzo de adaptación ao Real decreto 822/2021, do 28 de setembro, polo que se establece a organización das ensinanza universitarias e o procedemento de aseguramento da súa calidade. Así mesmo, proseguíuse coa posta en marcha do novo software de xestión académica, SIGMA Academic. Despois de levar a cabo, durante o curso 2021-22, o preproxecto de implantación, no curso 2022-23 iniciouse a implantación do software nos procesos vinculados ao ciclo de vida dos másteres universitarios, e no curso 2023-24 ampliouse ás titulacións de grao da Facultade Filoloxía. Implantáronse con éxito procesos de preinscrición, matrícula, expedientes, actas, enquisas de avaliación, entre outros, o que implicou varios servizos da UDC, os equipos directivos das diferentes facultades e escolas, así como a comunidade. No vindeiro curso completárase a implantación nos ciclos de vida dos graos restantes, dos programas de doutoramento e dos títulos propios da UDC.

No eido dos títulos propios, a oferta de posgrao foi de seis másteres de formación permanente, un diploma de especialización e un diploma de experto, ademais de dous cursos de formación específica e dúas microcredenciais. Un feito relevante a nivel nacional e a posta en marcha do Plan Microcreds que é un plan, impulsado pola Comisión Europea, para o desenvol-

vemento de microcredenciais universitarias, que se vehiculará a través das comunidades autónomas. Estívose a traballar na adopción das Orientacións para o deseño e acreditación das Microcredenciais Universitarias froito do traballo realizado polo grupo de traballo CRUE-RUEPEP. A UDC participou como universidade socia no proxecto Certidigital cuxo obxectivo é o desenvolvemento dun servizo de certificación dixital para o Sistema Universitario Español no marco do EEES. Aprobouse na Comisión de Estudos Propios o Sistema Interno de Garantía de Calidade que foi remitido a ACSUG para a súa avaliación. Por outra banda, a Comisión Executiva do Consello Social do 29/05/2024 aprobou, entre outras, as tarifas e taxas administrativas aplicables os Estudos Propios na UDC.

Canto á área de calidade, continuouse coa revisión da adaptación da documentación dos Sistemas de Garantía de Calidade (SGC) que diversos centros —en concreto, oito— están a levar a cabo. Desde a Unidade Técnica de Calidade déuselles apoio aos centros, á Unidade de Estudos Propios e á Escola Internacional de Doutoramento nos procesos de deseño e modificación dos SGC. Revisouse a documentación dos SGIC da Facultade de Ciencias da Saúde e da Facultade de Economía e Empresa para a súa renovación, e proporcionouse asesoramento na elaboración dos autoinformes, así como na recompilación de evidencias e indicadores necesarios para os procesos de seguimento anual de titulacións e renovación da acreditación. Revisáronse 9 autoinformes de renovación de acreditación (correspondentes a 2 graos, 6 másteres e 1 programa de doutoramento). Así mesmo, prestouse apoio na elaboración de accións de mellora e alegacións en resposta aos informes provisionais emitidos pola ACSUG no marco do seguimento anual e da renovación da acreditación. Cómpre indicar tamén que no ano 2024 se publicou a XIII Convocatoria do Programa Docentia, na que se avaliaron un total de 142 docentes. Os resultados obtidos permiten facer unha valoración positiva: un

58,45 % do profesorado acadou unha cualificación de desempeño excelente (43 docentes recibiron o correspondente certificado de excelencia) e un 38,73 %, de desempeño notable.

Durante o curso 2023-24, o Centro Universitario de Formación e Innovación Educativa (CUFIE) mantivo a súa aposta pola formación permanente do profesorado e do estudantado da UDC, a través dos diferentes plans formativos que ofrece e que permiten realizar boa parte das actividades en formato virtual, tanto síncrono como asíncrono. Unha das principais novidades deste curso foi a posta en marcha do Plan de Formación para Axudantes Doutores/as (PFAXD), que dá resposta aos requirimentos da LOSU. A través dos seus 16 módulos, este plan aborda as competencias docentes que o profesorado debe desenvolver nos primeiros anos de docencia universitaria.

No ámbito da innovación docente, o CUFIE, en colaboración coa Oficina de Cooperación e Voluntariado (OCV), publicou unha nova convocatoria de proxectos de Aprendizaxe e Servizo, que culminou coa certificación de 60 proxectos, en colaboración cun total de 145 entidades receptoras conveniadas. Esta cifra supón un incremento de 8 proxectos respecto ao curso 2022-23.

Ao abeiro da Normativa de avaliación e recoñecemento de grupos de innovación docente (GID) da UDC, resolveuse a V convocatoria, á que se presentaron 9 grupos, cun total de 69 integrantes rexistrados. Tras a avaliación realizada pola Comisión Asesora de Innovación Docente, 8 GID acadaron a categoría de “consolidados” e 1 a de “en vías de consolidación”.

Como mostra do compromiso do PDI coa innovación docente, cómpre salientar a elevada participación na I Xornada Interuniversitaria Galega de Innovación Docente (XIGAID), organizada en colaboración coas universidades públicas do SUG e celebrada na UDC en outubro do 2023. Do total de 333 inscricións, 210

foron de persoal docente da UDC, que presentou 75 comunicacións e obtivo os tres premios nas modalidades convocadas.

No curso 2023-24 tamén se consolidou o uso da plataforma de formación en aberto UDC Aberta (<https://udcaberta.udc.gal/>), posta en marcha o curso anterior. A través desta plataforma impartíronse 9 cursos MOOC, cun total de 1 800 persoas inscritas, tanto da UDC como doutros países. O número de persoas que superaron os cursos foi de 1 078, o que supón unha taxa de finalización do 60 %, un dato extraordinario neste tipo de formación aberta.

Finalmente, no marco do proceso de transición cara á nova ferramenta de xestión académica, SIGMA Academic, o CUFIE deseñou guías docentes cunha estrutura máis sinxela e adaptadas ao Real decreto 822/2021. Como parte dun proxecto piloto, as guías docentes do curso 2024/25 foron implantadas nas titulacións da Facultade de Filoloxía, onde se organizaron obradoiros presenciais dirixidos ao profesorado, co obxectivo de facilitar a súa edición na nova plataforma.

No curso académico 2024-25, a Universidade Sénior contou con 944 persoas matriculadas: 617 no campus da Coruña e 327 no de Ferrol. A súa oferta formativa estruturouse nos programas de Grao Sénior e Formación Específica para egresados, completada con seminarios e obradoiros. No Grao Sénior, impartíronse 21 materias na Coruña e 17 en Ferrol, mentres que os programas de Formación Específica incluíron 9 materias en cada sede.

Como novidade, a sede da Coruña acolleu o novo programa de posgrao *Patrimonio Cultural: Coñecemento, Conservación e Difusión*, dirixido a titulados sénior. Ademais, incorporouse o Programa Introductorio *Explorando o Coñecemento*, destinado a persoas en lista de agarda para o Grao Sénior, que ofrece unha primeira experiencia universitaria durante un curso académico.

A Universidade Sénior reafirmou o seu compromiso coa aprendizaxe ao longo da vida a través do *Proxecto de Democratización do Coñecemento*, con edicións desenvolvidas en Costa da Morte, Betanzos, As Pontes, Ortigueira, Arteixo e Carballo. Desde 2018, o proxecto suma 27 edicións e máis dun milleiro de participantes, achegando formación universitaria a diversas comarcas da contorna.

■ INVESTIGACIÓN E TRANSFERENCIA

Durante o ano 2024 lográronse avances moi significativos no ámbito da investigación e a transferencia.

A rede de centros CIGUS, da que só formaba parte o CITIC no que respecta á UDC, conta agora co CICA, como membro de pleno dereito e como membro colaborativo co CITEEC. Ademais, o centro interuniversitario ECOBAS tamén é un centro colaborativo. Desde a rede de centros e unidades de investigación (REDCIDI) da UDC, estase a traballar para uniformizar as boas prácticas en xestión e captación de talento, que levaron ao éxito do CITIC e do CICA, na totalidade dos centros de investigación, co obxectivo de que na próxima convocatoria todos os centros da UDC adquiren a acreditación CIGUS.

Unha das demandas máis recorrentes das persoas investigadoras durante os últimos anos foi a xestión dos proxectos internacionais de investigación. É importante remarcar que a captación de fondos en convocatorias internacionais creceu dun modo notable nos últimos anos, ata estabilizarse en cifras por riba dos 5 M€ nos últimos dous exercicios. Historicamente, este crecemento non se viu acompañado por un incremento no persoal da oficina, o que se materializou en problemas de xestión. Durante o ano 2024 fortaleceu-se a Oficina de Proxectos Internacionais (OPI), e este proceso continuárase durante 2025 ata lograr unha xestión eficiente dos proxectos, que incentive os/as

IP a continuar na senda de crecemento de peticións e éxito nas convocatorias.

Isto é aplicable tamén aos proxectos unipersoais (ERC, MSCA, RyC etc) que se canalizan na Oficina de Captación de Persoal Investigador (OCPI) e que tamén acredita unha senda de crecemento moi importante nos últimos anos (31 contratos RyC desde 2017, como exemplo). Convén resaltar que tanto a OCPI como a OPI solicitaron e conseguiron axudas estatais para a mellora dos seus respectivos servizos, con dotacións por encima dos 100 000€ en cada caso.

A OTRI solicitou e logrou a súa acreditación estatal como Oficina de Transferencia de Coñecemento (OTC), o que constitúe un fito importante e leva consigo o seu cambio de denominación. A iniciativa destas solicitudes xurdiu do persoal das oficinas, o que mostra a súa proactividade e o seu compromiso, extensivo a todos os servizos e oficinas dependentes da VIT.

Nesta memoria pódese apreciar unha variación importante na presentación dos recursos externos captados pola UDC. A cifra global, por encima dos 34 M€ en 2024, contrasta cun histórico cuxo máximo nunca superou os 20 M€. Este incremento débese ao crecemento nalgúns partidas, como as axudas a grupos, á imputación das axudas de centros de investigación CIGUS ao ano de concesión (2024), e sobre todo, á visibilización de recursos externos que non se incluían en informes anteriores, por exemplo os ingresos por cátedras ou os ingresos por convenios singulares de I+D+i asinados con institucións e empresas, e que se tramitan directamente na vicexerencia de investigación e o EXI (axudas vinculadas a fondos NG, cátedra ENIA, INCIBE etc.). Dado o volume crecente destes convenios singulares, creárase unha unidade específica para a xestión de convenios e proxectos singulares, con sede no EXI.

A produción científica da UDC no que ten que ver con artigos, patentes ou creación de *spin-offs* mantívose durante 2024 en cifras similares ás de 2023. A visibi-

lización dos indicadores bibliométricos é agora máis sinxela e directa a través do novo Portal da Investigación, que capta os datos directamente das fontes primarias (WoS, por exemplo). Neste proceso cabe destacar o traballo do Servizo de Biblioteca da UDC.

Nun futuro inmediato, o portal tamén achegará datos de proxectos, contratos e convenios. Para iso, estase a traballar coas oficinas (SERIN, EXI, OPI) para incluír os méritos, de modo que os/as IP non teñan que cubrir os méritos na plataforma SUXI, senón que a maioría de méritos se transfiran de modo directo. A este respecto, desenvolvéronse aplicacións informáticas para a xestión dos contratos e os convenios.

Promovéronse iniciativas de mellora tanto na optimización da configuración dos grupos de investigación (programa Agrupa), como na relación entre a universidade e a empresa. Modificáronse os regulamentos de formulación de contratos Art. 60 e de creación de empresas baseadas no coñecemento, e púxose en marcha un ambicioso programa de fidelización das empresas coas que a UDC ten relacións no ámbito da I+D+i (programa UDC Conecta) cuxos froitos se materializarán en 2025.

Adaptouse a regulamentación dos estudos de doutoramento á lexislación vixente e simplificáronse os procedementos administrativos, como paso previo á xestión informatizada dos trámites de lectura de teses de doutoramento. Todos os novos regulamentos foron redactados a partir de procesos participativos.

Elaborouse unha normativa de contratación do persoal contratado para tarefas de investigación moito máis áxil e que incorpora dereitos das persoas traballadoras. As condicións laborais deste colectivo están a ser negociadas cos representantes laborais para establecer un marco laboral digno.

Acondicionouse a planta -4 do edificio ESCI como un espazo de traballo colaborativo, con salas de reunións

e habilitouse neste a sede dos centros interuniversitarios de investigación (ECOBAS, CISPAC, CITMAGa). Tamén se habilitou e legalizou o animalario do CICA, o que implicou a conformación dun Comité de Ética de Experimentación Animal.

■ ORZAMENTO

A finais do ano 2023 a Universidade da Coruña aprobou unha prórroga do seu orzamento para o exercicio 2024. Aínda que, nominalmente, o total do orzamento pasaba de 168,4 millóns de euros a 184,4 millóns, estas cantidades non son directamente comparables, debido a un cambio metodolóxico relativo á cuantificación dos recursos captados en proxectos e convenios, que pasaron a agregarse en grandes partidas, incluíndo estimacións globais das posibilidades de captación ao longo do exercicio. As previsións de ingresos procedentes do Plan de Financiamento do Sistema Universitario de Galicia, que pasaron de 114 no orzamento de 2023 a 118 millóns de euros no de 2024, proporcionan un indicador máis preciso da evolución real dos recursos dispoñibles. Cómpre salientar que o crecemento vexetativo dos gastos de persoal orzados absorbía a práctica totalidade da variación anual destes ingresos.

No ano 2024 púxose de manifesto un desequilibrio financeiro na Universidade que impediu aprobar un novo orzamento equilibrado e realista, polo que se mantivo vixente o orzamento prorrogado, mentres se iniciaba a senda na procura de restablecer o equilibrio. Neste sentido, no Claustro do 17 de abril de 2024 anunciábanse actuacións en tres liñas fundamentais: a restrición do gasto, cunha retención xeral do 30 % dos créditos iniciais (excluídos gastos de persoal, gastos con financiamento afectado e contratos vixentes); a procura de recursos adicionais da Administración autonómica a través de convenios; e a revisión dos investimentos en infraestruturas para axustalas ás necesidades máis urxentes.

A liquidación do orzamento de 2023 cuantificou o desequilibrio financeiro. O remanente de tesouraría non afectado, que recolle o aforro acumulado, ofrecía ao remate dese ano un valor negativo de 13,1 millóns de euros. A principal diverxencia respecto do orzado atópase pola banda dos ingresos: nese exercicio os ingresos non afectados liquidados (capítulo 3 de Taxas e outros, e Plan de Financiamento) foron inferiores aos orzados en 3,9 millóns de euros, e os ingresos en convenios específicos (I+D+i) estiveron 4,5 millóns por baixo do previsto.

O importe do remanente de tesouraría non afectado negativo obriga a realizar un rigoroso axuste plurianual, xa iniciado no ano 2024. Non obstante, o remanente de tesouraría total positivo, de 15,4 millóns de euros, garante a solvencia da institución a curto e medio prazo.

A análise realizada na presentación da liquidación de 2023 aos Consellos de Goberno e Social e na programación plurianual presentada ao Claustro en 2024 pon de manifesto o desequilibrio entre os ingresos e gastos ordinarios da institución. Os ingresos non finalistas liquidados foron de 130,1 millóns de euros (114,2 millóns do Plan de Financiamento do SUG e 15,9 millóns do capítulo 3, principalmente de taxas), o cal apenas cobre os 129,4 millóns en gastos de persoal e en bens e servizos (capítulos 1 e 2). Pero, ademais destes gastos correntes, o funcionamento normal da universidade implica gastos en bolsas, axudas e gastos consorciados (capítulo 4) e investimentos en reformas, mobiliario, equipamento científico e informático, e biblioteca, entre outros (capítulo 6). Os gastos sen financiamento afectado nos capítulos 4 e 6 sumaban 8,6 millóns de euros no orzamento de 2023.

A análise a longo prazo confirma o carácter estrutural do desequilibrio financeiro. Resulta moi ilustrativa a comparación do exercicio económico de 2023 co

de 2009, ano no que orzamento da UDC acadou un máximo. Obviamente, para comparar as cifras cómpre facer os axustes segundo o IPC, que nese período medrou un 28,6 %. O orzamento inicial pasou de 2009 a 2023 de 137,8 a 168,4 millóns de euros nominais, o cal, corrixindo pola inflación, en termos reais reduciuse nun 4,9 %.

Os gastos de persoal liquidados pasaron de 86,5 millóns de euros en 2009 a 111,2 millóns en 2023. Isto supón unha variación do 28,4 %, na liña da inflación, o que amosa contención, xa que o aumento da idade do persoal xera un crecemento vexetativo dos emolumentos. No caso do gasto en bens e servizos, o axuste foi fortísimo: pasou neses 14 anos de 18,2 millóns de euros a 18,4, o que equivale a un recorte real do 21,3 %, unha vez considerado o IPC. Tomando o conxunto do gasto nos capítulos 1 e 2, os 129,4 millóns de euros liquidados en 2023 supoñen unha redución en termos reais do 3,8 % sobre o executado en 2009.

Os ingresos totais liquidados en 2023 medraron, nominalmente, un 15,9 % respecto do ano 2009, un crecemento que é practicamente a metade do que experimentou o IPC. Centrándonos nos ingresos non afectados, cruciais para o equilibrio das contas, o incremento foi só dun 13,2 %: os ingresos do Plan de Financiamento creceron un 16,9 %, mentres que os do capítulo 3 se reduciron nun 7,6 %, como consecuencia da evolución da pirámide poboacional e dunha conxelación dos prezos de matrícula pola que as universidades non recibiron compensación ningunha. Eliminado o efecto das variacións dos prezos, os ingresos non afectados reducíronse un 12 % real de 2009 a 2023. Se os 114,9 millóns de euros de ingresos non afectados do ano 2009 se actualizasen coa inflación, equivalerían a 147,8 millóns en 2023, o cal suporía dispor, só nese exercicio, de 17,7 millóns por riba dos 130,1 millóns de ingresos non finalistas efectivamente recibidos.

En definitiva, desde o punto de vista económico, o ano 2024 na Universidade da Coruña estivo caracterizado, fundamentalmente, pola diagnose dun desequilibrio financeiro estrutural, como punto de arranque do proceso de procura do reequilibrio.

■ PROFESORADO

En 2024 continuaron as restricións nas políticas de contratación provocadas polo límite da masa salarial, de maneira que o incremento autorizado, como veu acontecendo en anos anteriores, foi absorbido polo importe das retribucións derivadas do crecemento vexetativo do persoal docente e investigador (trienios, quinquenios, sexenios e os diferentes complementos autonómicos).

De cara á redución da temporalidade na contratación, realizouse a prelación para a convocatoria de prazas de axudante doutor/a dirixida ás áreas de coñecemento con contratos de persoal interino de substitución que estivese a cubrir docencia estrutural, que tivo en conta tamén as necesidades derivadas de próximas xubilacións. A incorporación de profesorado axudante doutor reforzouse a través da aprobación das primeiras convocatorias do programa María Goyri, cofinanciado entre o Ministerio de Ciencia, Innovación e Universidades e a Xunta de Galicia, que terán continuidade no ano 2025.

En novembro de 2024 foi aprobada a Normativa de selección do persoal docente e investigador, para unificar nun único texto os procedementos anteriores de contratación do persoal laboral e funcionario e actualizalos ao marco normativo derivado da Lei 3/2023, do 22 de marzo, do sistema universitario.

A Oferta de Emprego Público (OEP) do persoal docente e investigador (PDI) da UDC para o ano 2024

incluíu un total de 72 prazas. Logo da negociación e o acordo cos órganos de representación do PDI, o Consello de Goberno, na súa reunión de 1 de marzo, aprobou a proposta con 28 das prazas do corpo de profesorado titular de universidade, 33 prazas de profesorado permanente laboral e 11 cátedras de universidade polo procedemento de promoción interna. En aplicación das disposicións legais vixentes, 6 prazas de profesor/a permanente laboral e 3 de titular de universidade, o 15 % do total ofertado, reserváronse para incorporar de preferencia persoal investigador doutor que finalizase o Programa Ramón y Cajal e obtivese o certificado I3/R3, que tamén se poden ofertar para a incorporación de persoal investigador doutor doutros programas de excelencia que acadasen a citada certificación. Finalmente, reserváronse 5 prazas para persoas con discapacidade.

Tras a convocatoria de prelación para definir as prazas que correspondería convocar, a execución da OEP 2024 supuxo que, no ano 2024, o Consello de Goberno aprobase 24 prazas de profesorado permanente: 8 cátedras de universidade, 13 de profesorado titular de universidade e 3 de profesorado permanente laboral.

En 2024 tamén se aprobou en Consello de Goberno a convocatoria de prazas correspondentes á execución da OEP de anos anteriores: 7 prazas de profesorado titular de universidade (2 da reserva I3/R3) e 12 prazas de profesorado permanente laboral (5 da reserva I3/R3) destinadas á estabilización de 7 investigadores/as de programas de excelencia e de 9 persoas contratadas como axudante doutor/a, así como á creación dunha praza vinculada co SERGAS.

En total, o Consello de Goberno aprobou en 2024 a convocatoria de 8 prazas de catedrático/a de universidade, 20 prazas de profesor/a titular de universidade e 15 prazas de profesor/a permanente laboral.

No relativo a outras figuras contractuais, en 2024 aprobáronse 49 prazas de profesorado axudante doutor, 27 de profesorado asociado (das que 1 non se cubriu), 1 de profesor/a asociado/a de Ciencias da Saúde, e 71 de profesorado substituto/a (das que 12 non se cubriron).

De acordo co disposto na disposición transitoria quinta da Lei 3/2023, do 22 de marzo, do sistema universitario, 16 profesores/as contratados/as doutores/as e 1 profesora colaboradora integráronse na categoría de profesor/a permanente laboral.

Durante o ano 2024 houbo 2 nomeamentos de profesorado emérito e 6 de profesorado honorario.

O día 1 de marzo de 2024, o Consello de Goberno aprobou a RPT do PDI da Universidade da Coruña a 31 de decembro de 2023.

■ INTERNACIONALIZACIÓN

No relativo aos programas de mobilidade internacional de estudos e persoal a través do programa Erasmus+ (acción KA131), realizáronse un total de 327 mobilidades de estudantes da UDC a países da Unión Europea e asociados, das que 12 mobilidades foron coa finalidade de realizar prácticas en empresas e institucións. Na modalidade de mobilidade de curta duración (entre cinco e trinta días de estadía) participaron un total de 27 estudantes da UDC. A Facultade de Economía e Empresa e a Facultade de Informática foron os centros da UDC que participaron máis na mobilidade saínte por razón de estudos.

A mobilidade entrante rexistrada na UDC ascendeu a un total de 420 estudantes. En canto a mobilidades bilaterais, isto é, con institucións de países de fóra da UE cos que a UDC ten acordos de mobilidade asinados, realizáronse un total de 16 mobilidades saíntes e 150

mobilidades entrantes. No programa Erasmus+, a acción KA171 está principalmente encamiñada á cooperación ao desenvolvemento, e financiar mobilidades a países asociados non recollidos nas accións Erasmus+ KA131. No ano 2024, un total de 27 estudantes de países de fóra da Unión Europea foron financiados para estudar na UDC. Como novidade, no ano 2024 publícase una convocatoria específica de prazas nas residencias da UDC para o estudantado internacional, priorizando a adxudicación a estudantes procedentes de rexións desfavorecidas.

En canto á mobilidade de persoal, un total de 43 persoas do colectivo de PTXAS, e 62 persoas do colectivo de PDI, participaron en mobilidades con fins formativos (STT), ao abeiro do programa Erasmus+ KA131 e KA171. Un total de 49 profesores da UDC foron financiados na modalidade STA do programa Erasmus+ para impartir docencia noutras universidades europeas. Convócanse tamén por primeira vez, con financiamento do programa Erasmus+, axudas para que PDI e PTXAS da UDC organicen accións formativas de curta duración denominadas BIP (*Blended Intensive Programmes*).

No programa SICUE de mobilidade entre universidades españolas seguimos a asinar, renovar e aumentar o número de áreas nos convenios existentes con todas as universidades públicas e algunhas privadas do resto do Estado. No ano 2024 producíronse un total de 104 mobilidades saíntes e 70 mobilidades entrantes.

A captación de fondos e a presenza da UDC en alianzas estratéxicas internacionais segue medrando a través da participación en proxectos do programa Erasmus+ KA122, tanto como institución coordinadora como participante. No ano 2024 a UDC participou en 23 proxectos desta tipoloxía, sendo institución coordinadora en catro deles. Esta participación tradúcese en máis de 13 millóns de euros para o conxunto de institución participantes.

As alianzas de universidades europeas teñen como obxectivo establecer consorcios entre institucións europeas de educación superior coa finalidade de mellorar a súa competitividade internacional e promover valores e identidades europeas. A UDC tiña asinado un convenio xunto con 8 universidades para a participación nunha alianza de universidades denominada EMERGE (*Empowering the Margins of Europe through Regional and Global Engagement*) –Rennes2 (Francia), Université de Bretagne Sud (Francia), University of Limerick (Irlanda), Democritus University of Thrace (Grecia), Europa-Universität Flensburg (Alemaña), Innland Norway University of Applied Sciences (Noruega), Univerzita Mateja Bela (Eslovaquia), Neapolis University Pafos (Chipre). No ano 2024, a Comisión Europea comunica aos membros de EMERGE a concesión dunha subvención por valor de 14,5 millóns de euros para o financiamento das futuras actividades da nova alianza. A UDC coordina nesta alianza de universidades os traballos conxuntos de I+D+i e co-coordina as tarefas relacionadas coa mobilidade de persoal e estudantado. No marco desta alianza, a UDC asistiu a reunións para a súa posta en marcha, tanto en Bruxelas coma en Limerick. EMERGE, baixo a coordinación da Universidade de Limerick, comeza oficialmente a súa actividade o 1 de xaneiro do ano 2025.

Dentro das actividades de promoción internacional destaca a asistencia a eventos de *networking*, nos que se fomenta a formalización de novos acordos con outras universidades, e a feiras de captación de estudante regular. Entre as primeiras accións destacan a participación da UDC na feira da EAIE (*European Association for International Education*) en Toulouse (Francia), e os encontros con universidades dos Estados Unidos en Sevilla (*Hispanic Association of Colleges and Universities*, HACU) e con universidades de Reino Unido en Edimburgo. É preciso destacar que a UDC, xunto cos universidades públicas do SUG, organizaron en Santiago de Compostela, entre os días 6 e 7 de maio de 2024, as XXI Jornadas CRUE Internacionalización y Cooperación. No relativo a feiras de cap-

tación de estudantes, destaca a participación da UDC na feira Europosgrados (México), dirixida á captación de estudantes de Máster.

A promoción e a visibilización da UDC complétase coa organización anual da *International Staff Week* (ISW) e a *International Summer School* (ISS). A ISW contou con máis de 50 participantes internacionais procedentes de 30 universidades diferentes, incluíndo institucións pertencentes ao consorcio EMERGE. Na ISS un total de 20 profesores e profesoras internacionais impartiron 16 cursos de distintas áreas de coñecemento, aos que asistiron un total de 112 estudantes de 37 nacionalidades diferentes. Desta forma, a ISW e a ISS consolídanse como unhas das principais accións de proxección exterior dos campus da UDC.

En canto a regulamentos, convocatorias e estratexias de internacionalización, no ano 2024 apróbase un novo regulamento da comisión de relacións internacionais da UDC, unha nova normativa sobre docencia en inglés nas titulacións da UDC, e a nova estratexia de internacionalización da UDC para o trienio 2025-2027, na que se lle dá prioridade a accións dirixidas ás rexións de América Latina e a Lusofonía. No ano 2024 empézase tamén a traballar nun novo regulamento sobre mobilidade internacional do estudantado.

A nova normativa sobre docencia en inglés inclúe a modalidade clásica de impartición completa da materia en lingua inglesa, e como novidade a modalidade *English Friendly*, na que o idioma principal da docencia é o galego ou o castelán, mais ofrécese recursos, atención individualizada e materiais en inglés. A finalidade principal da modalidade *English Friendly* é a de garantir unha maior accesibilidade do estudantado internacional en mobilidade á oferta formativa da UDC.

No eido da internacionalización na casa, desenvólense tamén accións dirixidas a potenciar os programas COIL (*Collaborative Online International Learning*), como modelo innovador de colaboración académica

en liña entre universidades de distintos países. Estas iniciativas completáronse coa continuidade das convocatorias de profesorado visitante de fala inglesa, o incremento da oferta de cursos específicos en inglés e a reactivación dos cursos presenciais de español para o alumnado internacional.

A convocatoria de axudas á internacionalización mantén os obxectivos básicos da nova estratexia de internacionalización da UDC, reforzando o financiamento de accións que promovan a visibilidade exterior da nosa institución, o desenvolvemento de titulacións conxuntas e a capacitación do persoal en competencias chave para a internacionalización.

■ INFRAESTRUTURAS E SUSTENTABILIDADE

Os edificios e instalacións da Universidade da Coruña, que teñen por obxecto acoller as funcións docentes, investigadoras e de prestación de servizos á comunidade universitaria, atópanse nun estado de conservación deficiente, por mor da falta de investimentos en suficiente contía para o seu axeitado mantemento desde a crise económica de 2008. Seguindo os principios de sustentabilidade, aforro e eficiencia, no ano 2024 empezouse a traballar nun Plan Integral de Rehabilitación, Mellora Enerxética e Humanización (PIRMEH), co fin de orientar os fondos propios, e os captados a través de convenios específicos con administracións autonómicas, provinciais e locais, cara a investimentos que poñan en valor o patrimonio construído xa existente, cunha superficie de máis de 350.000 m² distribuídos en case 60 edificios.

O Plan Integral de Rehabilitación, Mellora Enerxética e Humanización ten como obxectivo establecer unha planificación estratéxica para optimizar os investimentos en infraestruturas dos recursos dispoñibles. Partirá dunha diagnose da situación actual das infraestruturas

e concrétese no establecemento de tres liñas prioritarias de actuación nos edificios do campus da Coruña e do campus de Ferrol: Rehabilitación, Mellora Enerxética e Humanización, como o seu propio nome indica. Dentro do plan prevense intervencións de pequena entidade, pero grande impacto no estado de conservación dos centros, xunto con obras significativas de rehabilitación nos edificios que precisan un enfoque máis integral ou grandes investimentos.

A orde de intervención segue criterios estritamente técnicos atendendo ao grao de perentoriedade co obxecto de manter os edificios en condicións axeitadas para a realización de actividades de docencia e investigación propias dos mesmos, optimización de recursos e aforros de consumos.

Mentres se licita o diagnóstico integral, que permitirá establecer a orde de intervención de xeito rigoroso, as prioridades establecéronse desde a dilatada experiencia e o profundo coñecemento do estado dos edificios por parte dos técnicos do Servizo de Arquitectura, Urbanismo e Equipamentos.

Ademais, ao longo deste período, a área de Infraestruturas da UDC dedicou unha parte significativa dos seus esforzos ás intervencións promovidas na Cidade das TIC.

No eido da sustentabilidade, a vicerreitoría de Infraestruturas e Sustentabilidade realizou unha firme aposta pola integración transversal deste principio en todas as súas actuacións. Con ese obxectivo, reforzouse a estrutura de goberno cun adxunto de Sustentabilidade, quen vela porque todas as actuacións en infraestruturas se rexan por criterios sustentables, e un Director da Oficina de Sustentabilidade (OdS), que recolle o labor desenvolvido pola antiga Oficina de Medio Ambiente (OMA) e traballa no establecemento dun *living lab* na UDC. Este *laboratorio en vivo* ten como propósito a implicación dos grupos de

investigación na solución dos problemas da propia institución.

Plan Integral de Rehabilitación, Mellora Enerxética e Humanización (PIRMEH)

— Rehabilitación

As actuacións de rehabilitación nos inmobles que integran o patrimonio edificado da UDC estrutúranse en catro liñas principais:

- 1 Intervencións en envolventes (cubertas, fachadas e carpintarías) para mellorar a estanquidade e a eficiencia enerxética dos nosos edificios.
- 2 Intervencións vencelladas á mellora da habitabilidade dos espazos, con fin de garantir as condicións mínimas para o desenvolvemento das actividades docentes, investigadoras e de servizos.
- 3 Intervencións vencelladas á seguridade, para adaptación á normativa vixente e á prevención de riscos para a saúde das persoas usuarias.
- 4 Intervencións vencelladas á accesibilidade para mellorar a interacción de toda a comunidade cos nosos espazos.

A meirande parte das intervencións de rehabilitación no ano 2024 centráronse na optimización da envolvente térmica, posto que a estanquidade, especialmente fronte á auga, se considera como máxima prioridade.

Ao longo deste ano executouse una intervención de grande entidade na Facultade de Ciencias do Deporte e a Educación Física, situada en Bastiagueiro, consistente na substitución das cubertas do salón de actos, da biblioteca, do edificio de aulas e do edificio de usos múltiples. O obxectivo principal desta intervención era asegurar a adecuada evacuación de

augas nas cubertas destes edificios, como actuación previa á instalación de paneis fotovoltaicos sobre elas.

Co mesmo obxectivo, efectuáronse traballos de reparación de cubertas na Escola Universitaria de Arquitectura Técnica e na Escola Técnica Superior de Enxeñería de Camiños, Canais e Portos. En ambos os casos, procedeuse á reparación da lámina impermeabilizante, prestando especial atención aos petos e aos encontros cos paramentos verticais das cubertas planas. Tamén se acometeu a instalación de novas chapas de zinc na cuberta da Escola Técnica Superior de Arquitectura, así como a reparación das existentes.

Así mesmo, levouse a cabo o selado de carpinterías, xuntas e encontros en diversos edificios, entre os que se inclúen a Escola Universitaria de Arquitectura Técnica, o Edificio de Servizos Centrais de Investigación, a Facultade de Filoloxía, a Facultade de Ciencias e a Facultade de Enfermaría e Podoloxía, mellorando o illamento térmico e a protección fronte a factores climáticos adversos.

Estas actuacións contribúen á mellora da eficiencia enerxética e ao confort interior dos edificios, ademais de asegurar a súa conservación e funcionalidade a longo prazo, e foron financiadas na maior parte polo Plan de Infraestruturas Universitarias da Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional (Xunta de Galicia).

No campo das intervencións vencelladas á mellora da habitabilidade, destaca o pintado das pistas de xogo no pavillón polideportivo de Elviña.

No eido da accesibilidade, mercouse unha rampla móbil que complementa a preexistente na institución. Coa combinación de ambas pódense resolver provisionalmente a meirande parte dos problemas puntuais para atender ás necesidades das persoas con mobilidade reducida en centros que aínda non foron adaptados.

— Mellora enerxética

As intervencións relativas á mellora enerxética teñen como obxectivo principal garantir o correcto funcionamento das instalacións, de acordo á normativa, optimizar custos de mantemento e conseguir aforros nos pagos de subministracións. Este apartado estrutúrase en tres liñas de traballo:

- 1 Mellora e acondicionamento das instalacións de subministración eléctrica, de calefacción e climatización para optimizar o funcionamento das instalacións mediante renovacións totais ou parciais.
- 2 Intervencións nas instalacións para a súa adecuación á normativa.
- 3 Intervencións para mellora enerxética, orientadas á sustentabilidade, conseguindo aforros nos custos das subministracións.

Unha das actuacións máis importantes do ano 2024 vencéllanse a esta liña de mellora enerxética, e consistiu na licitación e execución de once instalacións fotovoltaicas para outros tantos centros universitarios nun moi curto espazo de tempo.

As instalacións foron realizadas con cargo ás subvencións do Instituto da Enerxía de Galicia (INEGA) con fondos MRR (Mecanismo Europeo de Recuperación e Resiliencia) 2021-2024, dentro da iniciativa europea Next Generation.

Os centros nos que se executaron as novas instalacións foron: Escola Universitaria de Arquitectura Técnica, Edificio de Departamentos da ETS de Arquitectura, Facultade de Dereito, Facultade de Filoloxía, Facultade de Informática, Casa do Estudantado, Edificio de Servizos Centrais de Investigación, CITIC, Facultade de Ciencias do Deporte e a Educación Física, ETS de Enxeñaría de Camiños Canais e Portos e Aula de Estudos do campus de Ferrol. Trátase dunha aposta polo

autoconsumo de enerxía limpa. Producirase un aforro na emisión de CO₂, estratexia clave na loita contra o cambio climático, e tamén un aforro económico notable, que se estimou nun 10 % no total da electricidade consumida pola UDC, arredor de 260 000 €/anuais.

No marco do compromiso coa sustentabilidade e a eficiencia enerxética, leváronse a cabo moitas outras actuacións orientadas a optimizar o consumo de enerxía e reducir o impacto ambiental das nosas instalacións.

Unha das máis significativas foi a renovación do Centro de Procesamento de Datos (CPD), situado no Edificio de Servizos Centrais de Investigación. Realizouse unha mellora integral na acometida de rede e datos, co obxectivo de garantir un funcionamento máis eficiente, seguro e adaptado ás crecentes esixencias tecnolóxicas da institución. Optimizáronse as instalacións de electricidade, climatización e seguridade contra incendios, coa intención de adecuación do CPD aos máis altos estándares de seguridade nacional. Na actualidade a obra está a piques de rematar.

Neste mesmo apartado levouse a cabo unha nova instalación para a refrixeración do CPD do CITIC, que inclúe a incorporación de dúas novas arrefriadoras de alta eficiencia e a mellora da instalación existente de *free-cooling*, que permite o aproveitamento da temperatura exterior para arrefriar o espazo, reducindo os custos por uso de sistemas de refrixeración convencional.

No eido da mellora e acondicionamento, a renovación dos equipos e as novas instalacións realizáronse mediante a incorporación de modelos tecnoloxicamente máis avanzados e con maior rendemento enerxético, co obxectivo de optimizar a eficiencia operativa e garantir un funcionamento máis fiable, seguro e sustentable. Entre as actuacións realizadas destacan a substitución dunha caldeira de pé por dúas unidades murais de menor potencia no Edificio da Área Científica, que traballarán en paralelo de xeito máis

eficiente; a instalación dun novo ascensor no Edificio Normal; a mellora do sistema de climatización na Facultade de Ciencias; e a implementación do sistema de *free-cooling* xa mencionado en varios edificios da Universidade.

Por outra banda, continuouse coa execución do plan de renovación da iluminación interior e exterior dos edificios universitarios e os campus, mediante a substitución progresiva das luminarias existentes por outras de maior eficiencia enerxética, co obxectivo de reducir o consumo eléctrico e mellorar o rendemento dos sistemas de iluminación.

A plataforma informática de monitorización de variables na UDC segue a medrar, incorporando datos procedentes dos diferentes centros da nosa universidade, recollendo os consumos de electricidade, gas, auga e xeración enerxética. Recóllense tamén datos referentes á ocupación de espazos, temperatura, humidade e calidade do aire, grazas á participación no proxecto Conecta-Coruña, impulsado polo Concello da Coruña.

— Humanización

Este eixo de actuación oríentase á mellora da contorna de convivencia da comunidade universitaria, co obxectivo de crear contornas máis accesibles e inclusivas que favorezan o benestar emocional e social do estudantado, do persoal docente e investigador, do persoal técnico, de xestión, administración e servizos, así como das persoas visitantes. Estas accións foron deseñadas en coherencia cos principios da sustentabilidade, incorporando solucións e materiais que optimizan o uso dos recursos dispoñibles e que cumpren cos estándares esixidos polas certificacións sustentables.

As actuacións foron custeadas na súa meirande parte con fondos finalistas, con cargo por unha banda ao Convenio de colaboración para o desenvolvemento de accións estratéxicas de I+D+i 2023-2024, coa Con-

sellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional, e ao Convenio de Infraestruturas co Concello da Coruña, pola outra.

A actuación máis destacada neste apartado foi a creación da *Casa do Estudiantado*, un espazo pensado como lugar de encontro, colaboración, traballo e convivencia para o conxunto do estudantado da UDC, co obxectivo de reforzar o sentido de pertenza á comunidade universitaria. Para este fin acondicionouse o atrio a dobre altura do antigo Pavillón de Estudantes, unha localización privilexiada no centro do campus de Elviña, que lle outorga gran visibilidade e accesibilidade.

Outra das actuacións destacadas foi a habilitación dunha sede estable para os Centros Interuniversitarios nos que participa a UDC. A sede, situada no atrio central e en dúas salas do andar -4 do Edificio de Servizos Centrais de Investigación (ESCI), configúrase como un espazo híbrido que combina zonas de traballo individual e colaborativo, áreas de descanso e unha zona para charlas e conferencias. A súa concepción promove o uso compartido e a interacción entre equipos multidisciplinares e multi-institucionais, optimizando recursos e fomentando a colaboración entre investigadores, xerando un ambiente de traballo acolledor.

Tendo en conta que a Escola Técnica Superior de Náutica e Máquinas é o único centro con actividade docente no Campus de Riazor, afastado dos Campus de Elviña e A Zapateira, optouse por acondicionar un espazo dentro da Escola como Sala do Estudiantado, dotándoo de mobiliario que permite actividades de descanso, lecer, traballo en grupo e encontro. Esta actuación, xunto cun convenio co Conservatorio Superior de Música para que o estudantado poida usar o seu comedor, trata de paliar en certa medida a carencia dunha cafetería operativa no centro.

Así mesmo, seguindo os principios de sustentabilidade social, co obxectivo prioritario de apoio á saúde

materna e infantil e o fomento da satisfacción laboral e a igualdade de xénero, creouse unha Sala de Lactación dentro da Facultade de Ciencias, no campus da Zapateira. A privacidade, accesibilidade, limpeza e comodidade, xunto co equipamento necesario, foron os condicionantes tomados en conta para a creación e definición do espazo.

Neste mesmo eixo de actuación enmárcase tamén a creación de dúas zonas de traballo e estudo colaborativo na Facultade de Informática. A remodelación permite que os usuarios desfruten de luz natural, vistas ao Castro de Elviña e unha contorna máis amable, e responde ao compromiso coa creación de contornas humanizadas, acolledoras, accesibles e funcionais, pensadas para favorecer a interacción e o benestar da comunidade universitaria.

No marco do Convenio de Infraestruturas co Concello da Coruña, as accións desenvolvidas pola vicerreitoría durante o ano 2024 tiveron como obxectivo principal a mellora da accesibilidade peonil e a promoción do transporte sostible entre os campus de Elviña e a Zapateira.

Reurbanizouse a rúa Rebandas na contorna da Aula de Estudo Xoana Capdevielle. As beirarúas atopábanse en moi mal estado, co pavimento levantado por mor das raíces das árbores, constituíndo un perigo de tropezo. Esta actuación, moi demandada tamén pola veciñanza do Castro de Elviña, mellorou a accesibilidade peonil nesta área clave do campus.

Elaborouse un Estudo da implantación de carril bici nos campus de Elviña e a Zapateira, co fin de avanzar cara a unha rede de mobilidade máis sustentable e integrada co resto da cidade, planificando tramos que permitan unha execución por fases.

Executouse un novo tramo de carril bici na rúa Rebandas, como parte da reurbanización desta vía. Este tra-

mo, identificado como prioritario no estudo anterior, considérase esencial para mellorar a conexión ciclista entre os dous campus universitarios, xa que permite enlazar co camiño de Sarmelos.

Rastreouse a localización do lavadoiro tradicional do Lagar, do que se tiña noticias da súa existencia na contorna do ESCI. Limpouse, coidadosamente, ao seu redor a vexetación que o ocultaba, co fin de poñelo en valor e permitir desfrutar deste patrimonio histórico que forma parte da memoria do Val de Elviña tanto á comunidade universitaria como a toda a cidadanía.

— Avances na Cidade das TIC

Ao longo do ano 2024 avanzouse na execución das obras correspondentes ao proxecto de “Mellora dos accesos e dotación de subministracións básicas necesarias para a posta en funcionamento inicial da Cidade das TIC”. Estas actuacións contaron con financiamento procedente do convenio subscrito co Concello da Coruña para este fin.

A intervención consistiu na urbanización do anel viario perimetral, incluíndo a pavimentación das rúas con formigón lavado para garantir a convivencia de tráfico, e as instalacións urbanas de saneamento, iluminación, abastecemento de auga, subministración de electricidade (incluíndo un centro de transformación de media tensión), telecomunicacións e sistemas de drenaxe urbana sostible. Ademais, axardinouse a contorna do edificio do Centro de Servizos Avanzados (CSA), actualmente funcionando a pleno rendemento con empresas innovadoras do sector TIC, incluíndo aparcamentos con pavimento drenante, árbores e bancos, xerando un entorno humanizado e sustentable. As obras atópanse practicamente finalizadas, pendentes unicamente de intervencións menores para a súa completa posta en servizo.

— Oficina de Sustentabilidade

A antiga Oficina de Medio Ambiente (OMA), dependente da Vicerreitoría de Infraestruturas e Sustentabilidade, no 2024 pasou a denominarse Oficina de Sustentabilidade (OdS) co obxectivo de abranguer os tres piares da sustentabilidade: ambiental, económica e social, cunha visión máis transversal do termo. Esta aposta pola sustentabilidade viuse reforzada cunha coordinación máis integrada cos proxectos da propia vicerreitoría, a través da figura do adxunto de sustentabilidade, que actúa como bisagra entre o Servizo de Arquitectura, Urbanismo e Equipamentos e a OdS. Por outra banda, renovouse a dirección da OdS, agora ocupada por un investigador novo experto en cambio climático e cunha ampla visión dos Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable.

Con esta nova estrutura, no pasado ano comezaron a sentarse as bases para converter a universidade nun *living lab*, un *laboratorio en vivo* onde os nosos grupos de investigación aborden, de xeito interdisciplinario, problemáticas de interese para a nosa institución e a nosa contorna socioeconómica, que sexan exportables a outros, e que ofrezan solucións innovadoras e transferibles á sociedade.

Neste contexto, iniciouse un estudo da mobilidade da comunidade universitaria para propoñer melloras ben fundamentadas ás institucións con competencias no transporte público municipal e metropolitano. Por outra banda, e grazas ao finazamento do Concello da Coruña, redactouse un proxecto para a recollida das augas de escorrentía no val do río do Lagar (campus de Elviña), que serán almacenadas nun alxibe e depuradas a través de sistemas de drenaxe sostible para seren reutilizadas na rega do campo de fútbol de Elviña. Este aproveitamento das augas evitará verter augas limpas ao sistema de saneamento (evitando os custos da súa depuración) e aforrará o consumo de auga potable para rega, que nos meses de verán supera os 12 000 €.

Continuouse o programa Green Campus, no que participan a maioría dos centros docentes da UDC, acadando a Bandeira Verde como recoñecemento ao seu traballo no eido da sustentabilidade en xa 13 facultades e escolas.

No ano 2024 ampliáronse as actividades relacionadas coa protección da biodiversidade cun maior financiamento por parte do Concello da Coruña para a xestión do Monte da Fraga, podendo así incrementar as actuacións neste tesouro natural no campus da Zapateira. Dentro desas actuacións destaca a renovación dun número significativo de chanzos que salvan fortes pendentes nos sendeiros que artellan o Monte da Fraga, mudando travesas de madeira por banzos de granito natural e mellorando así a seguridade e a accesibilidade para todas as persoas usuarias. Tamén se levaron a cabo multitude de actividades participativas para a divulgación e posta en valor de este espazo natural: reforestación, retirada de especies invasoras, rutas etc.

A UDC recibiu por terceiro ano consecutivo o galardón “Sendeiro Azul” pola ruta do Monte da Fraga, concedido pola Asociación de Educación Ambiental e do Consumidor (ADEAC), e sendo a única universidade de España que conta con este recoñecemento.

Tamén se continuou coa caracterización de residuos e o mantemento dos puntos de compostaxe, as campañas de aforro de auga, enerxía e papel, e o fomento do uso da bicicleta. Ademais, no relativo ás hortas urbanas comunitarias, iniciouse a xestión de novas hortas no campus de Ferrol e continuouse no campus de Elviña.

No eido da mobilidade sustentable en 2024 mantívose o programa de préstamo de bicicletas ordinarias, pregables e eléctricas e realizáronse actividades formativas no uso da bicicleta e accesos campus-cidade.

Todo este traballo queda reflectido nos resultados obtidos pola UDC no Ranking GreenMetric. En España, a UDC ocupa o 6º posto de 32 universidades presentadas e continúa sendo a líder dentro do Sistema Universitario de Galicia. En cifras, a UDC acumulou o 81 % do máximo puntuable, e situouse na posición 186 mundial. En aspectos coma a compostaxe acadou a puntuación máxima, xa que os residuos orgánicos que se xeran nas cafeterías se converten en compost dentro dos propios campus, para seren empregados como abono nas hortas comunitarias cultivadas por persoas pertencentes á UDC.

■ ESTUDANTADO

A Vicerreitoría de Estudiantes e Empregabilidade, co apoio das distintas vicerreitorías, mantivo ao longo do ano 2024 unha interlocución aberta e permanente co estudantado da UDC a través de representantes deste, e co conxunto do estudantado, para coñecer de primeira man as circunstancias que lles estaban afectando e potenciar a participación en representación estudiantil. Refórzase a presenza de asociacións estudiantís, chegando a inscribirse no RAE-UDC ata un total de 17 asociacións de estudantes. Acercamos a universidade ao noso estudantado desde o primeiro día coa Xornada de Benvida Curso 2024/25, celebrada o 19 de setembro simultaneamente en

- Campus da Coruña: no Estadio Universitario de Elviña. 2.000 persoas e 48 postos de diferentes servizos e unidades da UDC.
- Campus de Ferrol: na Praza de Humanidades en Esteiro. 500 persoas e 26 postos en Ferrol.

Desde esta vicerreitoría publicáronse as convocatorias de bolsas, axudas e premios para o estudantado, para que ninguén quede fóra da Universidade por problemas económicos. Estamos a falar da Convoca-

toria de prazas de aloxamento para o estudantado da Universidade da Coruña nas residencias públicas dos campus da Coruña e Ferrol, Bolsas de Comedor, Axudas para o alumnado en situación de dificultades Económicas, Premios Excelencia UDC á mellor nota de admisión nos graos, axudas para os gañadores de Olimpíadas Científicas, bolsas Santander Progreso, bolsas de colaboración en departamentos e formación complementaria, bolsas para estudos de másteres universitarios oficiais, entre outras. Ademais, desde o curso 2019-20 estableceuse unha liña de axuda dirixida a estudantes con problemas de conectividade que se segue mantendo pola súa boa acollida, Programa de préstamo de ordenadores portátiles. No curso 2023-24, foron beneficiados nesta convocatoria un total de vinte e tres estudantes, e no curso 2024-25 os portátiles prestados foron doce.

É de salientar que, a través da Convocatoria de axudas de dificultades económicas, 80 estudantes percibiron un total de 55 192,24 € o que contribuíu a que puidesen continuar cos seus estudos. Das 8 653 solicitudes tramitadas de bolsas do Ministerio de Educación fóronlle concedidas 4 481 bolsas ao noso estudantado.

Hai que destacar que para os cursos 2023-24 e 2024-25 se asinou un convenio co Concello da Coruña para ofrecer unha tarifa plana universal para o alumnado dos campus de Coruña, establecendo na tarxeta Millenium o perfil de estudante universitario.

Coa finalidade de dar a coñecer a oferta formativa, os recursos e as posibilidades para o desenvolvemento dunha vida universitaria rica en experiencias, a Vicerreitoría de Estudiantes e Empregabilidade a través do Servizo de Estudiantes organizou as seguintes actividades de orientación universitaria dentro do Programa de Difusión da Oferta Académica #ENTRA NO FUTURO:

- Campaña de Divulgación Científica: No curso 2023/24, un total 85 de docentes impartiron, por

petición dos centros, 194 charlas e obradoiros. No curso 2024/25 colaboraron na campaña 130 profesores/as, impartindo ata a data un total de 244 charlas e obradoiros.

- Xuntanza híbrida (presencial/virtual) co persoal dos Departamentos de Orientación de Bacharelato e Ciclos Formativos de Grao Superior, celebrada o 22 de febreiro de 2024 no Centro de Investigacións Científicas Avanzadas (CICA). Inscribíronse máis de 140 persoas dos departamentos de Orientación dos centros educativos.
- Embaixadores UDC (novidade no 2024), charlas impartidas polo profesorado da UDC en centros educativos de bacharelato e ciclos formativos de grao superior de toda Galicia, sobre as titulacións de grao, as bolsas e a vida universitaria. No curso 2023/24 colaboraron no programa “Entra no Futuro: Embaixadores UDC” 89 profesores/as, e foron impartidas un total de 45 charlas. No curso 2024/25 contamos con un total de 130 embaixadores/as e, ata a data, foron 76 as charlas rexistradas.
- Apoio a diferentes áreas e departamentos dos centros universitarios para desenvolver actividades de difusión como son as visitas guiadas ás facultades e escolas, institutos universitarios de investigación e centros de investigación, situados nos campus de A Coruña e de Ferrol. Esta actividade foi ofertada a estudantado dos centros de bacharelato e de formación de ciclos superiores.
- Feiras de orientación universitaria: Participamos en feiras de orientación universitaria dando a coñecer a UDC en case 30 feiras en Galicia, León, Madrid e Matosinhos - Oporto (Portugal). Calcúlase que foron informados máis de 9 000 futuros estudantes.

Así, as solicitudes de preinscripción tramitadas para o curso académico 2024/25 nos graos oficiais foron 5 092 e nos másters universitarios oficiais 9 173.

Rematamos o curso 2023-24 organizando desde a UDC o Acto Melloras Expedientes Galicia (MEGA-BAU) no Coliseum da Coruña, que se celebrou o 21 de xuño de 2024. Trátase dun acto de celebración para o futuro estudantado universitario galego, con un grande éxito de asistencia. Participaron no evento 1 086 estudantes de toda Galicia que acadaron as mellores notas de acceso á universidade e os seus centros educativos que recolleron un agasallo polo labor realizado. Ao evento asistiron ao redor de 4 000 persoas entre estudantado, familias, centros educativos de bacharelato e autoridades.

■ EMPREGABILIDADE

No relativo ao emprego e a empregabilidade, no ano 2024 seguíronse a levar a cabo diversas accións co obxectivo último de axudar a desenvolver competencias para a mellora da empregabilidade do noso estudantado. Respecto a actividades de formación, a Unidade de Emprego levou a cabo unha nova edición do Programa de Mellora da Empregabilidade nos Centros da UDC (PMEC), con tres módulos dedicados a autoemprego, procura de emprego por conta allea e presentación de experiencias reais de inserción laboral. Tamén continuou a colaboración co CUFIE coa impartición do curso en formato virtual Mellora da Empregabilidade. Este curso intégrase dentro do Plan de apoio á aprendizaxe (PAA) destinado ao estudantado da UDC. Igualmente, e do mesmo xeito que en anos anteriores, a Unidade de Emprego impartiu diferentes relatorios e seminarios por petición dos centros, alén de colaborar na impartición de charlas dentro de xornadas de orientación profesional de varios títulos.

Ademais, por sétimo ano consecutivo, organizouse o Foro Avanza, un punto de encontro entre o estudantado e os axentes do mercado laboral. Ao longo de dous días tiveron lugar relatorios, obradoiros e mesas

redondas co fin de mellorar a empregabilidade do alumnado. O último día celebrouse unha Feira de Emprego, para a cal contamos coa presenza de entidades de todos os ámbitos de coñecemento, as cales tiveron un contacto directo co público nos mostradores informativos e un número importante delas levou a cabo presentacións corporativas e/ou simulacións de entrevistas e dinámicas de grupo.

No ano 2024, motivado polo éxito das edicións previas, a UDC participou de novo no Programa Campus Rural de prácticas universitarias no medio rural, unha iniciativa xurdida da colaboración entre o Ministerio de Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, o Ministerio de Ciencia, Innovación e Universidades, a Conferencia de Reitores de Universidades Españolas e as universidades públicas españolas. O principal obxectivo desta iniciativa é incentivar a chegada de capital humano aos espazos máis despoboados e tratar así de dinamizar o seu tecido produtivo, social e institucional, contribuíndo deste xeito ao reequilibrio territorial. Novamente, o programa volveu ter moi boa acollida entre o estudantado.

A Universidade da Coruña participou por terceira vez consecutiva no programa *EU Careers Ambassadors*. A diferenza das edicións pasadas, nas que existían restricións de participación, o programa abriuse a todas as universidades interesadas. Con esta iniciativa trátase de facilitar a transmisión e a promoción das distintas oportunidades profesionais nas institucións europeas a través da figura dun estudante “embaixador” que actúa como contacto entre a Oficina Europea de Selección de Persoal (EPSO) e a Universidade. En liña coa visibilización das actuacións da Unión Europea, en 2024 logrouse que unha estudante da nosa universidade fose unha das seis seleccionadas en toda España para participar na terceira edición do proxecto *Council Simulation for students*, unha simulación do traballo do Consello da Unión Europea e do Consello de Europa, que se celebra en Bruxelas en 2025.

Un feito destacado en 2024 é a sinatura dun convenio de colaboración empresarial en actividades de interese xeral entre Fundación Princesa de Girona e UDC no marco do programa “Xeración talento”. Así, e de forma pioneira en España, tivo lugar a primeira edición do programa “Xeración talento” na nosa universidade. O programa está orientado ao estudantado co obxectivo de desenvolver competencias para mellorar a súa empregabilidade a través da provisión das ferramentas que precisa para acelerar a súa carreira profesional e acrecentar o seu acceso ao emprego. Un trazo característico deste programa é a mobilidade xeográfica para participar en actividades e a conexión con mozos e mozas de toda España. Esta convocatoria tivo unha excelente acollida entre o alumnado.

A promoción da cultura emprendedora segue a ser un obxectivo principal desta vicerreitoría, estando aliñado co plan estratéxico da universidade. No ano 2024 cómpre sinalar a sinatura dun convenio de colaboración entre a Consellería de Promoción de Emprego e Igualdade e as tres universidades públicas galegas para levar a cabo actividades de difusión, promoción e apoio ao emprendemento na comunidade universitaria. Ao amparo deste convenio leváronse a cabo novas actividades como, por exemplo, varios obradoiros formativos como o Aprendendo a Empezar, destinados a todo o colectivo universitario e impartidos por profesionais externos de recoñecida traxectoria emprendedora; a convocatoria da primeira edición dos premios universitarios a traballos de fin de grao (TFG), traballos de fin de máster (TFM) e teses de doutoramento en materia de emprendemento; ou o I Concurso Iniciativa Emprendedora Actitude.

De igual xeito, seguimos a ofrecer ao noso estudantado e á comunidade universitaria en xeral oportunidades de participación en iniciativas de fomento da cultura emprendedora que xa contan cunha traxectoria na nosa institución. Neste sentido, destacamos a colaboración, por décimo ano consecutivo, no

programa “Explorer”, o cal está auspiciado por Santander Universidades e ten por obxecto impulsar o talento novo e a xeración de proxectos innovadores nun contorno dixital, aberto e colaborativo. Tamén a iniciativa Startup Programme, da Fundación Junior Achievement, está a consolidarse na nosa institución. A finalidade deste último programa é apoiar o estudantado nas súas capacidades emprendedoras. Se ben a base de ambos os programas é virtual, os dous contan con titorización por parte da Unidade de Emprego, a cal coordina ambas as iniciativas. Así mesmo, en 2024 a Unidade de Emprego actuou como receptora na acción Misiones Comerciales en Femenino, do proxecto Innovatía 8.3, que outorga a oportunidade a mulleres universitarias de presentar os seus proxectos emprendedores ante entidades de diversa índole.

Igualmente, convén subliñar que continuamos colaborando co Consorcio para o desenvolvemento de aplicacións de xestión universitaria de Galicia (CIXUG) para potenciar o emprendemento a través de iniciativas empresariais de base tecnolóxica no ámbito da UDC.

É importante destacar que desde a Vicerreitoría de Estudantes e Empregabilidade se promove a colaboración en proxectos e estudos relativos á empregabilidade. Así, a vicerreitoría participou no “Estudio a empleadores de tituladas y titulados universitarios” da Comisión Sectorial de Asuntos Estudiantiles da CRUE durante os anos 2023 e 2024. Este estudo será publicado en 2025.

No que respecta ao ámbito da participación, desde a vicerreitoría coordínase o grupo de traballo “Movilidad y Organización y Participación Estudiantil” dentro da comisión sectorial de Asuntos estudiantís da CRUE. Desde 2023 este grupo de traballo avanzou na análise de diversas iniciativas e se implicou en xornadas sobre participación a nivel nacional. Tamén, na liña da

participación, desde a UDC se puxo en marcha, coa colaboración de CIXUG, a plataforma UDC Participa co fin de impulsar a comunicación e a participación da comunidade universitaria en asuntos de interese para todo o colectivo.

A mellora da empregabilidade do noso alumnado require tamén dispoñer de boas ferramentas de diagnóstico. Por iso, o Observatorio Ocupacional da UDC continuou co seu labor de produción de datos útiles sobre inserción laboral, perfís demandados polas empresas, espírito emprendedor etc. Elaborouse o informe anual que permite coñecer o grao de inserción e as características do emprego dos egresados da UDC. O Observatorio, ademais, elaborou o Informe GUESSS – A Coruña 2023, que se publicará na primeira metade de 2025, e que ofrece datos sobre o espírito emprendedor do noso alumnado. Por último, elaborouse unha nova aplicación de visualización interactiva dos datos de inserción laboral dos nosos egresados que se fará pública durante 2025.

■ PERSOAL TÉCNICO, DE XESTIÓN E DE ADMINISTRACIÓN E SERVIZOS DA UDC (PTXAS)

– Acceso e selección de persoal

En acceso libre: Elaboráronse, acordáronse e publicáronse todas as convocatorias dos procesos selectivos correspondentes á OEP libre dos anos 2022 e 2023: 14 convocatorias de diferentes escalas e subescalas. Están preparados todos os tribunais de selección de todos os procesos selectivos. Pendente de publicar listaxes definitivas e comezo do proceso selectivo.

Na promoción interna:

Promoción interna OEP 2022: Resolución da convocatoria de promoción interna da OEP do 2020 (A2).

Promoción interna 2022: Convocatoria de promoción interna do ano 22 de auxiliar de servizos e telefonista, a C2. Temarios, curso de formación (enviada á Xunta de Persoal).

– Provisión de postos

Nos concursos de méritos: Resolución do concurso específico 2 postos de xefatura de servizo. En preparación o concurso específico de 5 postos de PTXAS (2 postos de xefatura de seccións e 3 xefaturas de Servizo).

Libre designación: Convocatorias e resolución de 6 postos de LD.

– OEP

Acordada coa Xunta de persoal a OEP do ano 2024 quenda libre e promoción interna.

– NORMATIVAS

Modificación, corrección, simplificación e humanización de normativa relativa ao PTXAS:

Acordo de teletraballo (enviada á Xunta de Persoal).

Resolución da Xerencia, do 22 de decembro de 2022, pola que se regula o procedemento de elaboración e xestión das listas de agarda para a cobertura provisoria de postos de traballo do persoal de administración e servizos da Universidade da Coruña (enviada á Xunta de persoal).

Resolución do 19 de xuño de 2024 pola que se regula a xornada, o horario de traballo, as vacacións e a concesión de permisos e licenzas do persoal técnico, de xestión e de administración e servizos.

– RPT

Se fixo unha modificación puntual da RPT (RR 26.06.2024) e está en negociación cos órganos de representación do persoal unha nova modificación.

– FORMACIÓN (Ordinaria e extraordinaria)

UDC (70 accións formativas aprox. en dous semestres), CIXUG (convenio), EGAP (convenio), MUS (todo o PTXAS), SIGMA (18 accións formativas)

– XESTIÓN DO COÑECEMENTO

Déronse os primeiros pasos para a creación dunha comunidade de prácticas coas persoas que actualmente ocupan as xefaturas de Servizo da UDC: 1ª Reunión e formación de grupos de traballo.

■ IGUALDADE E DIVERSIDADE

As actividades da Oficina para a Igualdade de Xénero (OIX) realizadas no ano 2024 centráronse na formación en materia de igualdade, sensibilización da comunidade universitaria sobre as desigualdades entre homes e mulleres e a atención ás queixas e denuncias recibidas dentro do ámbito que establece o protocolo contra o acoso e discriminación da UDC. Así, coma en anos anteriores, impulsouse o programa formativo en materia de igualdade, educación afectivo-sexual, diversidade e non-discriminación para o alumnado. Concretamente, en colaboración co CUFIE, ofertáronse cinco cursos con diferentes temáticas, orientados ao alumnado de grao e doutoramento. No caso do profesorado, a oferta formativa impulsada pola Oficina estivo orientada á introdución da perspectiva de xénero na investigación e na docencia e mais na prevención da violencia de xénero na aca-

demia. Novamente convocáronse cinco cursos, dous deles específicos para o profesorado novel.

Nos graos da Facultade de Ciencias da Educación impartíronse tres cursos específicos sobre como educar en igualdade, previr a violencia de xénero e coeducación en igualdade coa finalidade de reforzar a formación en igualdade do futuro profesorado. Igualmente, para o alumnado do grao en Comunicación Audiovisual programáronse dous cursos co fin de cumprir coas recomendacións do Pacto de Estado contra a Violencia de Xénero e impulsar a formación especializada en violencia de xénero para os/as futuros/as profesionais dos medios de comunicación.

Polo demais, dada a problemática que existe nas actividades formativas sobre igualdade e prevención da violencia machista, polo feito de se matricularen fundamentalmente mulleres, programáronse outros dous cursos para o alumnado da Escola Politécnica de Enxeñaría de Ferrol (EPEF), a Escola Técnica Superior de Náutica e Máquinas e a Facultade de Ciencias do Deporte. Incidiuse especialmente nestes tres centros por acollereren graos moi masculinizados, co fin de conseguir unha maior participación de alumnos, obxectivo que se acadou de forma satisfactoria.

En 2024 botou a andar o programa “Arrol-Arte” de autocoidados feministas, dirixido a toda a comunidade universitaria e centrado en diferentes aspectos segundo a sesión a desenvolver.

Por outra banda, elaborouse un curso *off line* para o profesorado novel sobre o plan de igualdade, prevención do acoso e violencia da UDC e mais de cuestións éticas para ter en conta á hora de impartir docencia. Este curso será obrigatorio para o profesorado novel que ingrese na nosa universidade. Por último, tamén se puxo en marcha un curso para o PTXAS sobre a prevención da violencia de xénero na UDC.

Dentro das actividades en colaboración coa oficinas de igualdade da USC e a UVigo, leváronse a cabo varias iniciativas, co obxectivo de seguir fomentando a inclusión da perspectiva de xénero nas materias das distintas titulacións e que se materializaron en catro novos títulos da colección de guías en galego para unha docencia con perspectiva de xénero. Desenvolvéronse, así mesmo, as xornadas “Democratizar os coidados e a vida doméstica”, que este ano se realizaron en Vigo no mes de outubro, co obxectivo de xuntar persoas expertas para tratar temas e políticas relacionadas coa conciliación corresponsable. A II Xornada Interuniversitaria Galega sobre Submisión Química e Violencias Machistas, organizada o 18 de abril en formato en liña, reuniu persoas expertas en diferentes temas relacionados con este tipo de violencias sexuais. Este ano incluíuse a colaboración da asociación FARAXA que falou do papel da submisión química na trata e prostitución.

Á súa vez, no XVII Encontro de Unidades de Igualdade, que tivo lugar o 23 e 24 de maio, organizado pola Red de Unidades de Igualdad de Género para la Excelencia Universitaria (RUIGEU), supuxo un punto de encontro e intercambio de experiencias entre as diferentes unidades de igualdade das universidades que conforman a rede (nesta ocasión a Universitat de Illes Illes Balears foi a entidade anfitroia do encontro).

O 8 de novembro organizouse, na Facultade de Dereito unha xornada formativa para conmemorar os 20 anos da Lei orgánica 1/2004 (a primeira lei integral contra a violencia de xénero) baixo o título “Dúas décadas de loita: balance e perspectivas da Lei integral contra a violencia de xénero”. Nela abordáronse as cuestións xurídicas relacionadas coas violencias machistas e a protección das mulleres, o tratamento xurídico que se fai nos casos de violencia de xénero e o futuro da lexislación nesta materia.

No apartado das campañas, baixo o lema “Bro, meu neno....Que non te lían” no mes de novembro desenvolveuse unha co obxectivo de sensibilizar e concienciar a comunidade universitaria ante o auxe da propagación de discursos antifeministas, misóxinos e negacionistas da violencia de xénero, que a xuventude (máis concretamente, rapaces e homes) consome acotío no conxunto de espazos virtuais que conforman a machosfera. Por isto, a campaña xurdiu coa finalidade de rachar falsas crenzas e desmontar loias (ou *fake news*) que están a ser difundidos por creadores de contido a través das redes sociais. Publicouse, tamén, un novo número do noso xornal DESLÍGA-TE. Coma en anos anteriores, trátase dunha iniciativa onde se simula un xornal deportivo, coa intención de mostrar novas da nosa comunidade e dar información relacionada coa igualdade e as violencias de xénero.

En 2024 convocouse a duodécima edición dos Premios Ángeles Alvariño, aos Mellores Traballos Académicos (TFG e TFM) con Perspectiva de Xénero, da cal resultaron premiados 10 traballos que destacaron pola súa calidade e orixinalidade, ademais da acertada metodoloxía empregada para incluír os aspectos de xénero en temáticas moi diferentes. Pola súa banda, no concurso María Balteira de Creacións Artísticas para a Prevención das Violencias Sexistas do acoso e para dar publicidade ao protocolo de actuación ante situacións de acoso sexual, por razón de sexo, por orientación sexual e identidade ou expresión de xénero premiáronse dous cartaces e un vídeo, pola súa orixinalidade e calidade.

A Oficina atendeu diferentes consultas relacionadas con situacións sexistas e/ou machistas e o protocolo de acoso, e ofreceu asesoramento tanto a centros como a persoas. En concreto, xestionáronse 10 solicitudes de intervención relacionadas con casos de acoso sexual ou por razón de sexo.

Pola súa banda, o CEXEF levou a cabo diferentes proxectos, entre os que cómpre salientar a colabora-

ción coa Universidade Nacional Autónoma de México co programa *Diálogos entre Feminismos*.

A Unidade de Atención á Diversidade, de atención á diversidade, a través das súas unidades (a de atención a persoas LGTBQ+ e a de atención de persoas con necesidades de apoio específico), centrou o seu labor na sensibilización da comunidade universitaria, o asesoramento e a atención as queixas e denuncias realizadas dentro do ámbito que recolle o Protocolo contra o acoso e discriminación da UDC.

Desde a unidade de atención a persoas LGTBQ+ leváronse campañas para dar difusión ao devandito protocolo e aos dereitos das persoas do colectivo, e prestouse asesoramento ao conxunto da comunidade universitaria naquelas dúbidas relacionadas con este tema.

No que atinxe á Unidade de Atención de Persoas con Necesidades de Apoio Específico, coma en anos anteriores, seguíronse realizando adaptacións curriculares personalizadas e asesorando en coordinación cos representantes de ADI nos centros de toda a comunidade universitaria.

■ DIVULGACIÓN CIENTÍFICA

A Unidade de Divulgación Científica da UDC (UDCC), en colaboración co Servizo de Normalización Lingüística (SNL) participa desde 2019 na edición en galego do calendario científico escolar do Consello Superior de Investigacións Científicas (CSIC). É un proxecto do Instituto de Ganadería de Montaña, un centro mixto do CSIC e a Universidad de León, cuxo obxectivo é contribuír a fomentar a cultura científica entre a xuventude e crear referentes que lle resulten próximos, así como promover as vocacións científico-técnicas, usando unha linguaxe non sexista, e aumentar a visibilidade das mulleres científicas e tecnólogas. Na edición do ano 2024 realizáronse 1000 impresións nesta lingua e repartíronse polos centros educativos galegos en

colaboración co Servicio de Coordinación Estratéxica e Innovación da Secretaría Xeral Técnica da Consellería de Educación da Xunta de Galicia.

No ano 2024 convocouse a III edición do Certame Cóntame a túa Investigación coa finalidade de promover entre o noso alumnado as habilidades de comunicación e divulgación da ciencia. Trátase de realizar un audiovisual en formato de monólogo científico de tres a cinco minutos en que se conte de forma divulgativa, atractiva e divertida o contido da súa investigación (o traballo fin de grao, de máster ou a tese de doutoramento).

A UDCC colaborou na organización do festival de divulgación científica *Pint of Science*, que se celebrou nas cidades de Carballo, A Coruña e Ferrol os días 13, 14 e 15 de maio. E tamén se participou no Concurso #HiloTesis 2024, unha iniciativa de ámbito estatal da RedDivulga de Crue Universidades Españolas para promover o desenvolvemento de habilidades de comunicación e divulgación científica de futuros ou recentes doutores.

Co gallo do Día Internacional das Mulleres e as Nenas na Ciencia, organizouse a actividade Atrévete a pescudar con elas! que trata de fomentar a visibilidade das contribucións ao coñecemento das mulleres no ámbito universitario e na ciencia en xeral, favorecer un contexto social en que as mulleres se vexan capaces e recoñecidas para elixir o seu futuro sen condicionamentos e sensibilizar a sociedade sobre a necesidade de erradicar estereotipos que condicionan a elección de estudos das nenas, adolescentes e mulleres novas. Realizáronse dous audiovisuais con diferentes investigadoras, un dirixido a escolares de educación primaria e outro a educación secundaria, para dar a coñecer dun xeito sinxelo e próximo a súa traxectoria científica e vital, ademais dos seus logros profesionais, relatan anécdotas co obxecto de incentivar a curiosidade pola profesión investigadora e científica. Os vídeos están no canal da UDC en

Youtube. O alumnado de diferentes centros educativos grávase preguntándolles o que queren ás nosas científicas, e entre as persoas que participaron sortease unha visita aos centros tecnolóxicos do campus de Ferrol, o CITENI, e aos do campus de Elviña: CICA, CITEEC e CITIC.

Convocouse a VI edición dos premios ISABEL ZENDAL de Promoción do Pensamento Crítico en Educación Secundaria e Bacharelato coa finalidade de promover o pensamento crítico e a cultura científica. Realizouse a segunda tempada da iniciativa de Onda Ciencia, en colaboración con CUAC FM 103.4 a Radio Comunitaria da Coruña. Trátase da realización de podcasts co obxectivo de comunicar e difundir a investigación da universidade con varias persoas expertas nun campo en formato de diálogo dirixido ao público en xeral con temáticas vivas no diálogo social actual (a visión das matemáticas, saúde mental, o discurso de odio nos medios, construción e urbanismo sustentable e o uso do galego na intelixencia artificial).

Tamén se realizou a convocatoria Divulgando o noso, coa finalidade de colaborar co persoal investigador para trasladar ao público contidos do seu labor de investigación a través do deseño de infografías científicas que se expuxeron na cidade herculina nas marquesiñas das paradas do autobús urbano. Concretamente realizáronse 5 infografías distintas: Nanopartículas para reconstruír a cartilaxe; Construción con cunhas de mexillón; A nosa historia escrita nos nosos xenes; Depuración con plantas en zonas húmidas; e, Intelixencia artificial, ameaza climática ou impulso verde?, expostas en 10 lugares distintos.

Por cuarta vez, en colaboración coas outras universidades públicas galegas, celebrouse o evento da Noite Europea das Persoas Investigadoras, GNIGHT, que se desenvolve de maneira simultánea en preto de 400 cidades europeas ofrecendo diversas actividades de divulgación científicas: charlas, obradoiros, visitas guiadas, pezas teatrais, etc.

Realizouse tamén un obradoiro de formación en comunicación científica e tecnolóxica impartido por Eduardo Sáenz de Cabezón, onde participaron 30 persoas.

■ CULTURA

Durante o ano 2024, en NORMAL a mostra Ante a inminencia do artista Rubén Santiago, comisariada por Susana González, estivo aberta ata o 19 de febreiro. A exposición explorou a relación entre a cidade da Coruña e a auga, destacando o seu impacto histórico e xeográfico. Un dos puntos centrais foi a obra que encapsulaba 150 litros de auga estancada en 10 000 viais de vidro, ofrecendo unha reflexión sobre o papel das institucións culturais como depósito de memoria e capital simbólico. Entre as actividades paralelas desta exposición, destaca o obradoiro de expurgación de moedas realizado coas persoas participantes do programa de emprego *Unha ventá ao porto medieval da Coruña*, promovido polos Concellos da Coruña e de Culleredo e dirixido polo propio artista.

Realizáronse dúas exposicións. A primeira *Hic Sunt Leones: Aquí están os leóns*, de Pablo Barreiro desenvolveuse dende o 10 de abril ao 10 de xullo. O proxecto explorou a historia do Parque do Pasatempo de Betanzos: na entrada do parque destacaban dous leóns esculpidos en mármore de Carrara, reproducións dos orixinais de Antonio Canova para a basílica de San Pedro en Roma. Estes leóns simbolizaban as virtudes da fe e da vida eterna, e a súa desaparición nos anos 70 marcou un punto de inflexión na historia do lugar. A exposición serviu para reflexionar sobre o valor da copia e da arte como testemuño da memoria colectiva. Entre as actividades paralelas destácase unha visita guiada e unha charla coloquio sobre o significado artístico e cultural do Parque do Pasatempo. A segunda foi *Fío do Norte*, comisariada por Juan Luis Toboso en diálogo con Filipa Ramos, desenvol-

veuse desde o 17 de outubro ata o 14 de febreiro de 2025. Esta exposición reuniu un grupo de artistas que traballaron arredor do territorio denominado noroeste ibérico en todas as súas complexas formas de definición. Unha experiencia que naceu do interese por crear unha investigación especulativa sobre a lingua do territorio, a súa sensorialidade, o animismo da paisaxe, as múltiples mitoloxías individuais e colectivas e a vontade de establecermos un diálogo con diversas visións presentes dunha paisaxe ancorada no pasado que nos proxecta cara a un futuro ancestral. En paralelo á mostra desenvolvéronse actividades en diferentes formatos: concertos, dez visitas guiadas, coloquios etc. A exposición tivo unha ampla repercusión difundíndose a través de varios medios e canles de comunicación.

Por primeira vez, desde a Área de Cultura puxéronse en marcha diferentes convocatorias públicas co obxecto de seleccionar as persoas que impartirían os obradoiros culturais durante o curso académico 2024/25, buscando fomentar a formación e a expresión artística, tanto dentro como fóra da comunidade universitaria. Incluíron obradoiros cuatrimestrais de fotografía, música, escrita, danza, teatro e guión, entre outras disciplinas e introduciuse como novidade a convocatoria de obradoiros sobre temas de proposta libre, cunha duración de entre 5, 10 e 15 horas, ofrecendo un espazo para a diversidade creativa. Foi un verdadeiro éxito de acollida, con preto de 150 solicitudes de propostas presentadas, das que foron seleccionadas 22, para realizar obradoiros no campus de Ferrol (Centro cultural universitario) como no da Coruña (NORMAL. Espazo de Intervención Cultural) participando neles persoas da comunidade universitaria como da cidadanía en xeral.

Realizáronse producións de pezas teatrais e de danza das actividades de aula de Teatro e Danza que foron representadas no Festival de Teatro Universitario da Coruña (FITEU), que compartiron escenarios coas au-

las das universidades de Santiago de Compostela e Vigo o 3, 11 e 12 de abril no Centro Ágora e no Fórum Metropolitano da cidade herculina.

Entre outubro e xuño, e con carácter quincenal, o Club de Lectura de NORMAL desenvolveu a súa actividade guiada pola escritora Antía Yáñez.

Dando continuidade ao acordo asinado coa Fundación María José Jove convocouse a IV Edición do Programa de Residencias Artísticas NORMAL-FMJJ. O obxectivo destas residencias, abertas a persoas de calquera nacionalidade ou procedencia xeográfica vinculadas ás artes visuais, é afondar nas relacións entre creación artística, pensamento crítico e participación social. Recibíronse 200 solicitudes procedentes de todo o mundo. As persoas que acadaron a residencia foron: Blanca Gracia, co proxecto “Yegua Nocturna” e Fermín Jiménez co proxecto “Arder a auga”.

Desenvolvéronse en Ferrol diversos rutas, que tiveron un grande éxito, celebrouse o Mes das Letras, con concerto de Chicharrón e recital da poetisa Rosalía Fernández Rial tanto en Ferrol como na Coruña (NORMAL). E como mostra de apoio como centro de intervención cultural, realizáronse diversas actividades en NORMAL como un ciclo de performance X de Corpos Presentes organizado por Sabela Mendoza, durante os meses de febreiro e marzo, unha conferencia de Javier Martín baixo o título “Oximórica. Ciencia, arte e performatividade”, colaborouse coa experiencia itinerante de creación visual en ambiente de transición e de paso de Videoarte en Movemento.

■ COMUNICACIÓN

Neste exercicio acometemos unha profunda reorganización dos recursos de comunicación da universidade co fin de dar maior visibilidade á divulgación científi-

ca e cultural e ás iniciativas promovidas pola propia comunidade universitaria. Para iso, reestruturáronse equipos e metodoloxías de traballo, impulsáronse contidos audiovisuais en diversos formatos e se renovaron mensaxes e canles dixitais para garantir un achegamento máis claro, atractivo e efectivo aos distintos públicos. Ademais, esta nova configuración facilitou unha maior participación e colaboración entre persoas investigadoras, estudantado e persoal de xestión.

■ NORMALIZACIÓN LINGÜÍSTICA

O Servizo de Normalización Lingüística (SNL) ten como misión principal potenciar o uso da lingua galega entre a comunidade universitaria, logo de detectar os sectores, os ámbitos e as unidades dos servizos onde o seu emprego é menos frecuente. Igualmente, o SNL tenta contribuír á mellora da calidade da lingua galega e á súa homoxeneidade nos usos que se realizan desde a institución universitaria.

Asesorar en materia lingüística e terminolóxica. A este respecto, ao longo de 2024, procesou case 4 000 páxinas, entre revisión e tradución, que procedían tanto de alumnado, como do PDI e do persoal de administración.

O SNL convocou en 2024, o Curso de Actualización de Competencias Lingüísticas, a que asistiron 21 docentes e o Curso Superior de Competencias Lingüística, con 22 asistentes do PDI. Ambos os cursos de 30 horas de duración desenvolvéronse en liña a través do Campus Virtual. O propósito destes cursos, de carácter voluntario, é procurar a competencia e as destrezas lingüísticas necesarias para lograr unha comunicación áxil nunha lingua galega de calidade.

Xestionou actividades de dinamización lingüística. Neste 2024 desenvolveuse en Carballo o XVII Curso

sobre Dinamización Lingüística, Traballando en Lingua nas Redes Sociais que organizou este servizo en colaboración co Concello de Carballo e con financiamento da Secretaría Xeral da Lingua da Xunta de Galicia. Este curso centrouse en fomentar e analizar o uso da lingua a través das redes sociais e nas ferramentas para a transmitirmos desde diversos ámbitos derivados do binomio sociedade e tecnoloxías.

Facilitou axudas económicas. En xullo de 2024 publicou a Convocatoria de axudas á investigación en lingua galega (teses de doutoramento, traballos de fin de máster (TFM) e traballos de fin de grao (TFG). As axudas a que se refire, tanto económicas como de asesoramento, son para redactar e defender en lingua galega teses de doutoramento, traballos de fin de máster e traballos de fin de grao. Accederon 116 estudantes de TFG, 32 estudantes de traballo de fin de máster, mais unicamente unha persoa solicitou a axuda por defender nesta lingua a tese de doutoramento, neste caso do ámbito do dereito.

Realizouse o traballo de campo para o estudo sobre o coñecemento e uso do galego na UDC (estudo sociolingüístico) Comparativo 2005-2025. Para o cal se levaron a cabo arredor de 1300 enquisas na comunidade universitaria.

■ RESPONSABILIDADE SOCIAL

A UDC Saudable estivo a traballar e aprobou en 2024 o Plan de vida saudable e benestar: un compromiso coa comunidade 2025-2030 que establece as liñas prioritarias en materia de saúde e benestar da comunidade universitaria para ese período. Así, o plan dividiuse en 6 eixos, promoción do benestar biopsicosocial especialmente centrado na prevención das disfuncións da saúde mental; promoción da alimentación saudable, sostible e solidaria; mulleres e saúde; rutinas, ocupacións e xestión do tempo; visibilización,

concienciación e colaboración; e gobernanza e participación.

Ademais, durante o ano 2024 asináronse cinco novos convenios (A Ciencia é Feminino, Autismo Galiza, LQDVI-Lo que de verdad importa, Asociación Coruñesa de Epilepsia a ASCM) e ofreceuse un amplo abano de conferencias, exposicións e infografías relacionadas con estas e outras temáticas, así como a participación en programas de radio e no boletín da UDC Saudable. A UDC Saudable consolidou a súa colaboración coa plataforma One Health, e continuou a colaborar cos programas Green Campus, entre outras oficinas, unidades e servizos UDC e coa Rede de Entidades UDC Saudable. Tamén se consolida a Escola de Alimentación UDC Saudable.

O X Outubro UDC Saudable foi co-organizado e liderado pola Escola Politécnica de Enxeñaría de Ferrol e participaron a metade das facultades e escolas e das oficinas, unidades e servizos da UDC e 14 entidades da Rede de Entidades UDC Saudable cunha oferta de 70 eventos para a comunidade universitaria e a sociedade.

Por último, entre o máis relevante, estívoase a traballar coa Asociación Española contra o Cancro (AECC) e cun grupo de traballo constituído por representantes de toda a comunidade universitaria na normativa de Campus sen Fume, así como no ámbito nacional concretando nesta materia un Plan estratéxico universitario de ámbito nacional.

O programa de atención psicolóxica á comunidade universitaria Afrontemos, dirixido a quen poida estar pasando por unha situación de crise psicolóxica, é un servizo gratuíto da UDC a que se pode acceder de xeito presencial ou en liña. Desde a súa posta en funcionamento a finais de 2020 atendeu 402 persoas da comunidade universitaria. Esta anualidade 2024 atendeu 107 persoas, das cales 45 foron atendidas de xeito presencial e 62 en modalidade en liña.

O programa evolucionou de xeito moi positivo nos últimos anos, reforzándose de xeito importante tanto en medios como en visibilidade a través dunha nova páxina web, de tal maneira que non houbo lista de espera e todas as citas foron atendidas nun período inferior a 10 días. O perfil das persoas atendidas foi dun 96 % estudantado, 2 % PDI e 2 % PTXAS. A maior parte das persoas atendidas amosaron un perfil de ansiedade clínica relacionada con algunha situación de crise. Cabe salientar que nesta anualidade se puxeron en marcha uns obradoiros psicoeducativos dirixidos a toda a comunidade universitaria onde se traballaron temas como a xestión da ansiedade, as relacións tóxicas ou os primeiros auxilios en saúde mental. Tamén se puxo en marcha unha breve guía de actuación á que se pode acceder desde a páxina web de Afrontemos e que nos permite saber como actuar cando detectemos unha situación de crise ou emerxencia nunha persoa do noso contorno.

O título propio “Espazo Compartido: autonomía e empregabilidade para persoas con discapacidade intelectual” desenvolveu no curso 2023/24 o seu nivel inicial. Esta promoción estivo formada por 16 estudantes que cursaron as materias teóricas e prácticas do título e ademais participaron en materias impartidas noutros títulos oficiais da Universidade da Coruña. O alumnado realizou as prácticas formativas en diferentes facultades e centros de investigación dos campus da Universidade da Coruña. Tamén se realizou un intercambio co programa homólogo (Uni-Diversidad) da Universidade de Salamanca e recibíuse unha visita do alumnado do mesmo programa da Universidade Miguel Hernández de Elche. Así mesmo, levouse a cabo a segunda edición do Campus de Verano “Gallaecia: máis que compartir...convivir” para persoas con discapacidade intelectual e/ou trastorno do espectro autista. No curso 2024/25 estase a desenvolver o nivel avanzado do título.

A Clínica Xurídica Xustiza Social forma parte da rede de Clínicas Xurídicas españolas, formada por 22 uni-

versidades. Trátase de espazos universitarios en que se lle ofrece ao estudantado a posibilidade de traballar en casos reais poñendo os seus coñecementos ao servizo de persoas en situación vulnerable. Así, en 2024 participaron 4 estudantes no proxecto co cárcere de Teixeira, 4 estudantes no proxecto con Cáritas, 2 persoas na colaboración co consorcio das Mariñas e 1 na Fundación Paideia.

■ CAMPUS INDUSTRIAL DE FERROL

O Campus Industrial de Ferrol, primeiro campus de especialización do Sistema Universitario Galego renovou a súa especialización por un período de 4 anos que abranguen desde marzo de 2024 ata marzo de 2028. Así acadou un financiamento de 6,6 millóns de euros para este período que permitirá seguir traballando en distintas accións nos eidos de investigación, transferencia, docencia, internacionalización, comunicación e gobernanza dentro das súas liñas estratéxicas.

Así, no eido da investigación financiouse a contratación de 2 investigadores predoctorais e 2 posdoctorais que se sumaron aos 4 contratos posdoctorais e 10 predoctorais vixentes neste momento. Convócanse axudas para publicacións en aberto, bolsas de verán e financiáronse 14 solicitudes de equipamento científico. Tamén se financiou a estadía de 8 investigadores estranxeiros. No eido da transferencia organizáronse distintas xornadas con empresa, a destacar a xornada de moda, a de videoxogos e o Hackathon Navantia NexPioneers que celebrou a súa cuarta edición. Tamén se celebrou unha Feira de empresas á que acudiron máis de 40 empresas. Na parte de internacionalización financiáronse 9 mobilidades de persoal investigador e 9 becas presenciais e 2 en liña para cursar distintos másteres do campus. En referencia á docencia, financiáronse 46 seminarios especializados impartidos por profesionais da industria nas distintas titulacións e publicáronse unha

convocatoria de formación de profesorado nas novas titulacións e outra de mobilidade nacional.

■ COOPERACIÓN E VOLUNTARIADO

A Oficina de Cooperación e Voluntariado (OCV) constrúe cidadanía crítica mediante un amplo programa de accións formativas e de sensibilización. Traballa a prol dos dereitos humanos e a xustiza social a través dunha convocatoria de educación para o desenvolvemento e coordinando 20 proxectos propios de voluntariado no eido sanitario, da sensibilización, da diversidade funcional, de maiores, en penitenciarías, de inmigración e de menores con 102 estudantes participantes. Ademais disto, promociona a metodoloxía de aprendizaxe-servizo entre a comunidade universitaria. No ano 2024, participaron un total de 2 116 estudantes en proxectos avaliados pola comisión de Aprendizaxe e Servizo.

A OCV ofertou este ano 14 bolsas para persoas refuxiadas, en situación de protección internacional ou que proceden de países que reciben axuda oficial ao desenvolvemento, para que continúen ou inicien os

seus estudos superiores na UDC. Nesta liña, tamén favorecemos os encontros virtuais entre alumnado da Universidade Autónoma de Honduras e da UDC para o intercambio de coñecemento.

Facilita o coñecemento doutras realidades a través de bolsas no eido da cooperación ao desenvolvemento, neste ano 2024 foron 7 alumnas e 2 PDI as persoas que se desprazaron ao terreo. Por outra banda, lidera o traballo de elaboración dunha estratexia común na UDC para a execución da Axenda 2030 e a consecución dos obxectivos de desenvolvemento sostible, para o que nos reunimos cos diferentes servizos da UDC.

En canto á formación, cómpre unha mención singular para as diferentes xornadas de sensibilización e formativas en materia de inmigración, persoas refuxiadas, persoas sen fogar ou educación para o desenvolvemento etc., que se levan a cabo ao longo do ano e nas que participaron 222 persoas, ademais dos cursos propios de formación para o voluntariado de nova incorporación.

Ricardo Cao Abad

Reitor da Universidade da Coruña

